

Наш чалавек!

«НЕ ТУДЫ, ДЗЕ БАЛЮЮЦЬ, А ТУДЫ, ДЗЕ БАЛІЦЬ»

Людзей, якія б так аддана, так самазабыўна прысвечалі жыццё сваёй любімай справе, сустрэнеш не часта. Але яны — ёсць, на шчасце — у розных сферах дзейнасці і розных кутках краіны. У нас на Бярэзіншчыне гэта (упэўнена, усе мяне падтрымаюць) Тамара Мікалаеўна Круталевіч, загадчыца аддзела маркетынгу раённай бібліятэкі.

Як на першы погляд, дык сціплая ў яе прафесія, не самая высокая пасада, а вось аўтарытэт...

Гэтая таленавітая, разумная, шчодрой душы жанчына — аўтарка безліч ідэй, задум і праектаў. Яна ж пры тым — умелы арганізатар, сцэнарыст, рэжысёр, выканаўца галоўнай ролі вядучай, чыя рэдкая эрудыцыя ды выдатнае акцёрскае майстэрства здольныя кожнае з мерапрыемстваў ператварыць у сапраўдную падзею.

А іх (прычым самыя розныя — асветніцкія, дабрачынныя)

Тамара Мікалаеўна з камандай папличнікаў ладзяць пастаянна. У выніку нават у такое не зусім і не ўсім зразумелае слова «маркетынг» прыўносяцца дабырыня і клопат, што надзвычай важна цяпер, калі «чалавек матэрыяльны» імкнецца перамагчы «чалавека духоўнага», «чалавека разумнага».

Што тут скажаш: у кожнага пакалення свае густы, свае героі, сваё разуменне мараў. І правільна заўважана: у нашых продкаў была мэта

жыцця, у нашых бацькоў — сэнс жыцця, а ў нас ды нашых дзяцей — ужо стыль. Вось чаму так важна не спазніцца — своечасова дапамагчы, асабліва маладым, знайсці сваё месца, захаваць чысціню і сумленне, не завесці дурных прывычак.

Менавіта з гэтай прычыны шляхі-дарогі Тамары Круталевіч пастаянна скіроўваюцца ў школы і працоўныя калектывы, каб «ажывіць» чарговую вартую ўвагі кнігу, каб пагаварыць на тэмы «Алкоголь — вораг

сям'і», «Быць падлеткам — не проста», «Дзяўчаты ў эпоху рызык», каб у Год малой радзімы расказаць пра выдатных землякоў, каб наладзіць сустрэчы з пісьменнікамі і паэтамі, каб з падарункамі наведваць людзей адзінокіх, каб запрасіць маламаёмных у пастаянна дзеючую лаўку рэчаў...

Бярэзінцы ганарацца, што чытаюць артыкулы Тамары Мікалаеўны ў многіх выданнях, чуюць яе голас па радыё, што яна прадстаўлена ў энцыклапедыі «Хто ёсць хто. Жанчыны Беларусі», што на сцэнах яе рабочага кабінета дзясяткі прыгожых рамак з Ганаровымі граматамі, дыпламамі і падзякамі — «За ўзорнае выкананне службовых абавязкаў», «...Творчы твар бібліятэкі», шматлікія перамогі ў абласных і рэспубліканскіх конкурсах прафесійнага майстэрства, «Жанчына года», «Творчы алімп Міншчыны»...

І гэта, вядома ж, зусім няпоўны пералік адзнак, бо не для іх працуе шануюная Тамара Мікалаеўна. Яна проста спяшаецца жыць і рабіць дабро.

Ніна Бурко,
в. Капланцы, Бярэзінскі раён.

Была вайна

ПЕСНЯ НАРАДЗІЛАСЯ Ў БАЯХ

Некалі, 75 гадоў таму... Падзеі тых ваенных часоў здаюцца неверагодна далёкімі, але варта пачытаць дзённымі, партызанскія газеты, мемуары, і мінулае наблізіцца, яно ажыве.

Ва ўспамінах былога партызана Сцяпана Ігнавіча Лейкі з вёскі Вензавец Дзятлаўскага раёна згадваецца, што пра доблесць і гераізм камсамольцаў і моладзі атрада Дзмітрыя Дзенісенкі народ склаў нямала песень і вершаў, у тым ліку — шырокавядомую «Туман над рекою поднялся»...

Аднак у Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны захоўваецца дакумент, які сведчыць, што аўтарам вершаў да гэтай песні быў не народ. Вячаслаў Антонавіч Хілімонаў пісаў, што партызан з кавалерыйскага атрада Дзмітрыя Дзенісенкі звалі беларускімі казакамі, «міцкаўцамі», што пра іх дзеянні вядомы беларускі пісьменнік і ўдзельнік партызанскага руху Янка Брыль напісаў дакументальную аповесць «Нёманскія казакі», дзе таксама ўпамінаецца атрадная песня.

А нарадзілася яна, паводле ўспамінаў Вячаслава Антонавіча Хілімонава, перад Першамаем 1943 года. У атрад тады паступілі звесткі, што на чарговае рабаванне насельніцтва фашысты павінны выехаць у вёсцы Бурдзевічы і Унехава. Там іх трэба было «накрыць».

З пушчы партызаны выехалі адвечоркам, калі над Нёманам падымаўся густы туман. Засада прайшла ўдала: немцы не далічыліся пары дзясяткаў галаварэзаў, атрад з перамогай вярнуўся ў лес. Пра ўсё гэта ў байцоў Вячаслава Хілімонава і Міхася Карвігі склалася песня, якая стала своеасаблівым гімнам «беларускіх казакоў»:

Туман над рекою поднялся
И близится солнца закат.
Рысью из пущи помчался
Особый казачий отряд...

Пасля вайны партызаны Налібоцкай пушчы кожныя пяць гадоў збіраліся ў Карэлічах, Любчы, Ярэмічах, на партызанскай базе ў Добрачы, успаміналі сваю маладосць і загінулых сяброў. Шэрагі ўдзельнікаў з кожным годам радзелі. Сёння, на вялікі жаль, гэта гераічнае пакаленне амаль сышло, але памяць пра яго сысці не павінна.

Ірына Шатыронак,
г. Гродна.

Ёсць пытанне

Гісторыя з гісторыяй

Першапачатковыя веды па гэтым прадмеце вучні атрымліваюць на адной мове, а працягваюць яго вывучаць на іншай. Чаму?

У нас усё як у многіх: наш сын хадзіў у рускамоўны дзіцячы садок (з беларускай мовай навучання недзе больш-менш паблізу мы проста не знайшлі). Потым і з той жа прычыны ён пайшоў у рускамоўную школу.

Але ж на родную мову мы таксама ніколі не забываліся: дома читалі казкі, легенды, паданні, знаёмілі дзіця з нашым краем, беларускай гісторыяй і музыкай. У выніку ў дзённыму сына па беларускай мове і літаратуры адзнакі толькі выдатныя!

А колькі захаплення было ў дзіцячых вачах ад прадмета «Мая Радзіма — Беларусь», які сын пачаў вывучаць у чацвёртым класе, бо вучні менавіта па-беларуску знаёміліся з гісторыяй Полацкага, Тураўскага княстваў, Вялікага Княства Літоўскага, вучыліся ствараць гістарычныя партрэты князёўны Рагнеды, Усяслава Чарадзея, Яраслава Мудрага, князя Вітаўта і іншых выдатных асоб беларускай гісторыі і культуры...

А далей мы ўжо ўяўлялі, з якой цікавасцю хлопчык возьмецца за вывучэнне гісторыі Беларусі.

Якое ж было здзіўленне, калі днямі, выпадкова зазірнуўшы ў бібліятэку сынавай школы, я ўбачыла на паліцы стос падручнікаў «История Беларуси. 6 класс». Спытала ў бібліятэкаркі: «Школьнікі што — сапраўды вывучаюць гісторыю Беларусі па-руску?»

Яна ў адказ нават здзівілася: так, маўляў, і калі з'явілася такая магчымасць, 99 працэнтаў бацькоў былі толькі «за».

Гэтыя словы пот